

#1

#2

#3

#4

#5

#6

#7

#8

እባክዎን በግራጫ መደብ ላይ የሰፈረውን ጽሑፍ ብቻ ያትሙ

#2.

ሦስት መሰረታዊ ጥያቄዎች

ይህንን ሰው በዚህ ጊዜ እና በዚህ ቦታ ቃለ መጠይቅ ማድረግ አለብን?

#1

#2

#3

#4

#5

#6

#7

#8

#2.

ሦስት መሰረታዊ ጥያቄዎች

ይህንን ሰው በዚህ ጊዜ እና በዚህ ቦታ ቃለ መጠይቅ ማድረግ አለብን?

የምንጮች ደህንነት መገምገም በሁሉም ደረጃ ያሉ ጋዜጠኞች ኃላፊነት ነው - በመሬት ላይ ያለው ዘጋቢ ይህን፣ በዜና ክፍል ውስጥ ያለው አዘጋጅ እና ተመሳሳይ ዘገባ ለመሰራት የሚፈልጉ ባልደረቦች።

ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃት (CRSV)ን በሚዘግቡበት ጊዜ ጋዜጠኞች ለራሳቸው እንደሚያደርጉት በምንጮቻቸው ደህንነት ላይ የአደጋ ግምገማ ማድረግ አለባቸው። ስለ ተገቢ ጥንቃቄ ያሉ ዋና ጥያቄዎች የሚከተሉትን ያካትታሉ፤

- ይህንን ቃለ መጠይቅ ተገቢ ብሆነ መንገድ ለመምራት በቂ ጊዜ አለኝ? እነዚህ ንግግሮች በችሎላ መደረግ የለባቸውም። ካልሆነ፣ ምንም እይነት ጉዳት ላለማድረግ ነገሮችን በተለየ መንገድ እንዴት ማድረግ እችላለሁ?
- ይህ አካባቢ ደህንነቱ የተጠበቀ ነው? በክፍሉ ውስጥ ያለው ማን ነው እና ማንስ ውስጥ መሆን የለበትም? በእኔ ምንጭ ላይ ሊያስከትል የሚችለውን መዘዝ ለመገምገም የጋይሉን ተለዋዋጭነት በበቂ ሁኔታ ተረድቻለሁ? የማስገደድ ስሜት አለ?
- ይህ ሰው ለማነጋገር ትክክለኛው ሰው ነው? እሷ፣ እሱ ወይም እነሱ በስሜታዊነት በዚህ ጊዜ ለዚህ ውይይት በቂ የተረጋጋ ነው? ካልሆነ ማን ሊሆን ይችላል?

ከፍተኛ የግል ስጋት በተመለከተ ረጅም ልምድ ሊኖርብዎት ይችላል፤ ነገር ግን እንዳንድ ጊዜ የሁኔታው ስነምግባር አዲስ እቅድ ሊያሰፈልግ ይችላል። አዘጋጆች ሆኑ በመሰክ ላይ ያሉ ሰዎች ለዚህ ሃላፊነት መውሰድ አለባቸው - መነጋገር ጠቃሚ ይሆናል?

ይህን ለማድረግ በቂ ጊዜ አለኝ?

ጋዜጠኞች በሰራቸው ከፍተኛ የጊዜ ግፊት አለባቸው። ነገር ግን የከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃት (CRSV) ተጎጂዎችን አስቃቂነት ግምት ውስጥ ባሰጠ ሁኔታ ቃለ መጠይቅ ለማድረግ በቂ ጊዜ መሰጠት አለቦት።

- ከተጎጂዎች ጋር ተገቢ በሆነ መልኩ ቁጭ ብለው ለመነጋገር ጊዜ ሊኖርዎት ይገባል.
- በቂ ጊዜ ከሌለዎት ቀንዎን እንደገና ማቀድ ይችላሉ?
- ቃለ-መጠይቁን በተለየ መንገድ ማድረግ ይችላሉ - ለምሳሌ፣ ስለያጋጠማቸው አስቃቂ ዝርዝሮችን እንዲናገሩ ከመቸኮል ይልቅ በማስረጃ የተደገፉ ጥያቄዎችን በመጠየቅ?
- በቀጥታ ካልተጠቃ ታማኝ ምንጭ ጋር መነጋገር ይችላሉ?

የዚህ ዓይነት እቅድ ከእርስዎ እና ከተጎጂዎች ውጭ ያሉ ሌሎች ሰዎችን ሊያካትት ይችላል። ቃለ መጠይቁ እንደ መንግሥታዊ ያልሆነ ድርጅት ወይም የአገር ሽማግሌዎች ቡድን በመሰለ አማላጅ በኩል እየተዘጋጀ ከሆነ፣ አቀራረባችሁን በዚህ መሠረት ማቀድ እንዲችሉ ምን ያህል ጊዜ እንደሚኖሩት ከአዘጋጁ ጋር ይነጋገሩ።

በተቻለ መጠን በዚህ እቅድ የማውጣት ሂደት ተጎጂዎችን ማካተት አለቦት። የእራስዎ የጊዜ ስሌዳ ተለዋዋጭ ከሆነ፣ በተለይ ስለሚያስለች ጉዳይ ለማውራት ብዙ ጉልበት ሊኖራቸው የሚችልበት ጊዜ ካለ አስቀድመው ጠይቋቸው። ተለዋዋጭነትን ወደ ምንጩ መመለስ ታሪካቸውን ለማካፈል የተወሰነ ቁጥጥር እንዳላቸው እንዲሰማቸው በማድረግ ረገድ ቀላል ግን ኃይለኛ መንገድ ነው።

ይህ ቦታ ለቃለ መጠይቅ አስተማማኝ ነው?

በምትሠሩባቸው አካባቢዎች ስለሚኖር አካላዊ ደህንነት ለማስብ ተለማምደው ይሆናል። ነገር ግን ተጎጂዎችን ቃለ መጠይቅ ለማድረግ እቅድ ካልዎት፣ ይህን ሃሳብ ወደ ላቀ ደረጃ መውሰድ አለብዎት። በክፍሉ ውስጥ ያለው ማን ነው እና ለምን የሚሉ እንዳንድ ቀላል ጥያቄዎችን እራስዎን በመጠየቅ ይጀምሩ።

- የማህበረሰብ ሽማግሌዎች፣ ባለስልጣኖች ወይም ጠመንጃ ያላቸው ሰዎች አሉ?
- ከወንጀለኞች ጋር በሚገናኝ መረብ እካል የሆኑ ሰዎች አሉ?
- እዚያ መገኘት የማያስፈልግ ሰው አለ?

የጥቃት ፈጻሚዎች በክፍሉ ውስጥ ባይኖሩም በህብረተሰቡ ውስጥ እየኖሩ ነው? ስለ ቃለ መጠይቅ ሊሰሙ ይችላሉ? ቦታው ምን ያህል ገለል ያለ ነው? ጉዳተኞች ከማህበረሰቡ፣ ከቤተሰብ አባላት እና ከመሳሰሉት ወገኖች ሊገጥማቸው የሚችለው ተጨማሪ መገለጫዎችን ለማስወገድ ምን ማድረግ ይችላሉ?

ምን እየሰሩ እንደሆነ በትክክል ካላወቁ በስተቀር ሰዎችን ዓመጹ ወደ የተፈጸመበት ቦታ አይውሰዱ። የቦታ እና የእይታ ትውስታዎች ከፍተኛ የሰሜን ቀውስ ሊያስከትሉ ይችላሉ።

ምንም እንኳን እንደዚህ አይነት ሁኔታን ለማስታረቅ አስቸጋሪ ሊሆን ቢችልም፣ ቃለ-መጠይቁን እርስዎ የሚቆጣጠሩት እንደሆኑ ያስታውሱ። ስለዚህ የተገደዱ መሰለዉ ከታዩ፣ ወይም ተጎጂዎችን አደጋ የሚያስከትል ከሆነ ወደ። መቀጠል የለብዎትም። አዘጋጅችሞ እዚህ ላይ ሚና አላቸው፣ ምክንያቱም ጋዜጠኛው የሰነዎግባር ፈተና በሚገጥመው ጊዜ ከዜና ክፍል የሚመጣ ግፊት አእምሮው ላይ ስለሚመዘን።

ከእርስዎ ጋር የመጡ ሰዎችም ሊኖሩ ይችላሉ፡-

- አስራጭ ከሆኑ የረዳተኞችን ቁጥር አነስተኛ ማድረግ ይችላሉ?
- ከፎቶግራፍ አንሺ ጋር እየሰሩ ከሆነ፣ ተጎጂውን ስለ አስቃቂ ክስተቶች ሲናገር በተመሳሳይ ጊዜ ፎቶግራፍ እንዳይነሳ ለማድረግ፣ ፎቶግራፎችን በተለየ ጊዜ ወይም ከቃለ መጠይቅ በኋላ ማንሳት ይችላል?
- ከአስተርጓሚ ጋር እየሰሩ ከሆነ፣ ለሥራው ትክክለኛ ሰው ናቸው? ጉዳዮችን ተረድተዋል? ስለ አስቃቂ ሁኔታ ግምት ውስጥ ያስገባ ቃለ መጠይቅ ገለጻ ተስጥቷቸዋል?
- ተጎጂው በክፍሉ ውስጥ ከተቃራኒ ጾታ ካላቸው ሰዎች ጋር መነጋገር ምችት ይሰማዋል? ሴቶች ሴቶችን ቃለ መጠይቅ ማድረግ፣ ወይም ወንዶች ለወንዶች ቃለ መጠይቅ ማድረግ የግድ አስፈላጊ አይደለም፣ ነገር ግን ይህ ግምት ውስጥ የሚገባ ነው።
- ከተቻለ ተጎጂዎችን ምን እንደሚያመቻቸው ይጠይቁ። ከሳቸው ጋር እንዲሆን የሚፈልጉት እንደ ዘመድ ወይም ታማኝ ወዳጆቻቸው ሰው አለ? ለአካለ መጠን ያልደረሰ ልጅን ቃለ መጠይቅ እያደረጉ ከሆነ፣ ሞግዚታቸው **ሁል ጊዜ** መገኘት አለበት። (ስለ ወሲባዊ ጥቃት ልጆችን እና ወጣቶችን ቃለ መጠይቅ ማድረግ የተወሰኑ ክህሎቶችን እና ተጨማሪ ትጋትን ይጠይቃል። ይህ በእርግጥ ማድረግ ያለብዎት ነገር እንደሆነ እራስዎን ይጠይቁ።)

ቃለ መጠይቅ ለማድረግ ትክክለኛው ሰው ይህ ነው?

እነዚህን ቀላል ጥያቄዎች ይጠይቁ፡-

- ይህን ቃለ መጠይቅ ማድረግ ያስፈልጎታል? የሚጨምረው ነገር አለ ወይም አስቀድሞ ያገኙት በቂ መረጃ አለ?
- ተጠያቂዎች ምን እንደሚጠበቅባቸው በሚረዱበት ሁኔታ ናቸው ያሉት?
- የተደበቁ ተሰፋዎች አሉ? ከእውነታው የራቁ ያልሆኑ ከእርስዎ ጋር በመገናኘት ውጤቱን እየጠበቁ ነው?
- የሆኑ የተደበቁ ተሰፋዎች አሉ? ከእርስዎ ጋር በመገናኘታቸው ከእውነታው የራቁ ውጤቶች እየጠበቁ ነው?

ብዙ ጊዜ በግጭት ወይም ከግጭት በኋላ ባሉ ሁኔታዎች፣ በመሬት ላይ የሚሰሩ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች የጋዜጠኞች መዳረሻ ናቸው፣ እና እርስዎ ከጾታዊ ጥቃት የተረፉ ሰዎችን እንዲያነጋግሩ የሚያዘጋጁት እነሱ ሊሆኑ ይችላሉ። መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች እንደ ሰው ወይም ትንሽ ቡድን ከጋዜጠኞች ጋር በሚያጨናኙቅ ቃለ ምልልስ እንዲሳተፉ በማድረግ የሚያዘጋጁበት ሁኔታ ሊገጥሙት ይችላሉ። በአጭር ጊዜ ውስጥ ታሪኩን ደጋግሞ መናገር አስቃቂ ጉዳት ለደረሰበት ሰው በጣም የሚያስጨንቅ ሊሆን ይችላል። እንዲሁም በተረፈው ላይ ህጋዊ መዘዝ ሊኖረው ይችላል። የሰጡት የተለያዩ ቃለ መጠይቆች በጥቂቱ የሚቃረኑ ከሆነ፣ በኋላ ላይ የሕግ ዕርምጃ የመፈለግ እድላቸውን ሊያሳጣው ይችላል [ሳጹን **ቁ.3** ይመልከቱ]።

#1

#2

#3

#4

#5

#6

#7

#8

ጋዜጠኞች ካላቸው ጫና አንፃር፣ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ከሚሰጡት ምክር ጋር አብሮ መሄድ ቀላል ነው። ነገር ግን ቃለ መጠይቅ በሚያደርጉት ማንኛውም ተጎጂ ላይ ስለሚኖሩ ጫናዎች ውይይት ማድረግ ጠቃሚ ነው። ምን ያህል ጊዜ ቃለ መጠይቅ እንደተደረገላቸው መጠየቅ ሊሆን ይችላል። እና በፈጠራ አሰቡ - በጋዜጠኞች ቡድን ውስጥ እየተጓዙ ከሆነ፣ ተጎጂዎችን ታሪካቸውን እንድትገቡ ብቻ እንዲያካፍሉ ጥናቶቻቸውን በአንድ ማሰባሰብ ይቻላል?

እ.ኤ.አ. በ2019፣ የሃይማኖት ራይትስ ዎች ስራተኛ የሆነች ሰካይ ዊለር በ'ኮሎምቢያ ጆርናሊዝም ሪቪው' የተባለ መጽሔት እንደጻፈችው በባንግላዲሽ በሚገኙ የሮሃንጊያ የሰደተኞች መጠለያ ካምፖች ከሚገኙ የጾታዊ ጥቃት ስለባ የሆኑ ሰዎች የተደረገ ስነ-ምግባር የጎደለው ጋዜጠኝነትና እና የምርምር አስራሮች ላይ እንግዳርቃለች።

“ያለ ጥርጥር፣ ወደ ኋላ መለስ ብለን ስናስብ ነገሮች ጥሩ አልነበሩም ማለት እንችላለን። ሰዎች በጣም ብዙ ጊዜ በድጋሚ ቃለ መጠይቅ ተደርገዋል ።”

የሩዊ ግምት ውስጥ መግባት ያለበት ጉዳይ - ለመፍረድ ከባድ ሊሆን እንኳን ቢችል - እንደ ሰው ቃለ መጠይቅ ለመስጠት በቂ የሰነ-ልቦና ደህንነት ይሰጣል እንደሆነ ነው። ለምሳሌ፣ አንድ ሰው ከአስቀደሁት በኋላ በተለይ ከፍተኛ የጭንቀት ደረጃ እያጋጠመው ከሆነ፣ ደህንነት የማይሰጣቸው ሊሆኑ ይችላሉ። ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃት ብዙ ጊዜ ለብቻው የሚከሰት አለመሆኑን አይርሱ - ተጎጂዎች በቅርብ ጊዜ ሌላ ዓይነት ጥቃት የደረሳቸው፣ የቤተሰብ አባላት መጥፋት ወይም መፈናቀል ያጋጠማቸው ሊሆኑ ይችላሉ።

የምንጭዎ እንዲሁም የአራሰዎን ስሜታዊ እና አካላዊ ደህንነት ለመገምገም ማሰብ ከባድ ሊሆን ይችላል። መፍትሄው ብዙውን ጊዜ ሰዎች ቃለ መጠይቅ ምን እንደሚመስል እንዲወሰኑ እና እንዴት እንደሚካሄድ ላይ የተወሰነ ቁጥጥር እንዲኖራቸው ማድረግ ነው። አብዛኛዎቹ እነዚህ ጉዳዮች ከየፈቃድ ሰምምነት ጥያቄ ጋር የተዛመዱ ናቸው - ይህን በተመለከተ ተጨማሪ በክፍል **ቁ.3**።

መገለል እና እንዴት ዘገባው ወደ መጥፎ ነገር ሊያመራ እንደሚችል

ወደ አንድ ሰው መቅረብ ደህንነታቸውን እና ግላዊነትን አደጋ ላይ ይጥላል እንደሆነ ራሰዎን ይጠይቁ። በአንዳንድ ማህበረሰቦች ውስጥ፣ ተደፍረዋል ተብሎ መጠርጠራቸው ብቻ ውርደትን፣ መገለልን ከዛም አልፎ ጉዳት ሊያስከትል ይችላል።

ጋዜጠኞች በመሰክሩ ላይ ስላለው ነባራዊ ሁኔታን ሙሉ ግንዛቤ ካላገኙ ነገሮች እንዴት ሊበላሹ እንደሚችሉ የሚያሳይ ከኢራቅ የተወሰደ ምሳሌ እዚህ ቀርቧል።

የሃና ፎስተር እና ሼሪዛን ሚንዋላ በተከታታይ 26 ቃለመጠይቆች በማድረግ የያዚዲ ሴቶች ስለ በአይሲስ (ISIS) እጅ የግዛት፣ መደፈር እና ሕገወጥ የሰዎች ዝውውር ስለባ በሆኑ ሴቶች እና ልጆቻቸው የተደረገ የሚዲያ ዘገባ ምንነት እና ተፅዕኖ ያላቸውን ግንዛቤ ዳሰሰዋል። ውጤታቸውን እ.ኤ.አ በ2018 በወጣ የምርምር ወረቀት ላይ አስቀምጠዋል። የሚከተሉት አንዳንድ ቁልፍ ቀመሮች ይመልከቱ።

በአለም ላይ እንዳሉት ሌሎች ሴቶች፣ የያዚዲ ሴቶች ከራሳቸው ይልቅ የማህበረሰቡን ፍላጎት እንዲያስቀድሙ የሚጠይቅ የተለመደ የሰርዓተ-ጾታ ችግር ገጥሟቸዋል።

በተለይም፣ ምንም እንኳን የራሳቸው አካላዊ፣ ክብር እና ስሜታቸው የመጎዳት አደጋዎች ቢኖሩም አስቀደሙ ታሪኮቻቸውን ለዓለም ለመስጠት መስዋዕትነት ለመክፈል ውሳኔ ገጥሟቸዋል። በእርግጥ የያዚዲ ሴቶች ይህን እንዲያደርጉ በያዚዲ ወንዶች በቀጥታ ተበረታተው ነበር... ምንም እንኳን ክብራቸውን በማጣታቸው እንደማይገለጹ ወይም በቤተሰቦቻቸው እና በማህበረሰባቸው መጥፎ አያያዝ እንደማይደረግላቸው ወይም ተቀባይነት እንደማያጡ እውነተኛ ማረጋገጫዎች ቢኖሩም፣ በተለይም በጊዜ ሂደት።

ቃለ መጠይቅ ከተደረገላቸው የያዚዲ ሴቶች አንዲት እንዲህ ብላለች።

“መጀመሪያ ላይ [ከአይሲስ] ስመለስ እንድትኮሙት መቅጃ ይዞ መጥቶ ታሪክሽን እንመዘግባለን ሲለኝ ‘አይሆንም’ ስላልኩኝ ወደ የባሌ ወንድም ሄደው ‘ከኛ ጋር ማውራት እምቢ ብላለች’ ብለው ነገሩት።”

ተጨማሪ የማሰገድ ደረጃዎችን በማከል፣ የያዚዲ ሴቶች በሚተማመኑባቸው ካምፖች ውስጥ ይኖሩ ነበር፣ እና የሰብአዊ አገልግሎት አቅራቢዎችን፣ የካምፕ ስራተኞችን እና ጋዜጠኞችን ለማሰደስት ባለው ዕዳ ወይም ግዴታ ተሰምቷቸው ነበር ሁሉም የተረፉት ታሪካቸውን እንዲናገሩ ተጨማሪ ጫና ያደርጉ ነበር።

U. ይመልከቱ: <https://www.cjr.org/analysis/rohingya-interviews.php>

A. ጆሃና ኢ. ፎስተር እና ሼሪዛን ሚንዋላ፣ የያዚዲ ሴቶች ድምጽ፣ ስለጋዜጠኝነት አስራሮች ያሉ አይታዎች በአይሲስ የወሲብ ጥቃቶች ዘገባዎች: *Women's Studies International Forum* 67 (2018): 53-64.

#1

#2

#3

#4

#5

#6

#7

#8

የያዚዲ ሴቶች በመጠለያዎች ውስጥ በሚኖሩበት ወቅት የሰብአዊ አገልግሎት አቅራቢዎችን፣ የካምፕ ሰራተኞችን እና ጋዜጠኞችን በተጎጂዎቹ ተጨማሪ ጫና ያደርጉ ስለነበር ዕዳ ወይም ግዴታ ተስምቷቸው እነሱን ለማስደሰት ታሪካቸውን እንዲናገሩ ተጨማሪ አስገዳጅ ሁኔታ ገጥሞቻቸዋል።

“ያዚዲ ሴት በአይሲሲ ለሦስት ወራት ያህል የወሲብ ባሪያ ሆና ተይዛ የነበረችና በቡድን የተደፈረች ስለደረሰባት አስቀያሚ ሰቃይ ትናገራለች። “የአይሲሲ የወሲብ ባሪያ ሴት ልጆችን ‘በትንሽ ሲጋራ’ ሳይቀር ይሸጣሉ” እና “የያዚዲ ሴቶች በዳዲሽ ከተደፈሩ በኋላ ‘ድንግልናን ለመመለስ’ ቀዶ ጥገና ይደረግላቸዋል” የሚሉ የዜናዊ ዘገባ እንደሚከተሉት በመሳሰሉት ሰሜት ቀስቃሽ አርዕስተ ዜናዎች ሲወጡ የመገለል እድልን ከፍ አድርጎታል።^[1]

ተጨማሪ መረጃዎች፤ ደህንነት

አደገኛ የሰራ ስምሪቶች ላይ ደህንነትን ለመጠበቅ የሚመለከቱ በመገናኛ ብዙሃን ድጋፍ እና ጥበቃ ድርጅቶች በሚታተሙ የተለያዩ መመሪያዎች አሉ። በ’**ሲፒጂ**’ (የጋዜጠኞች ጥበቃ ኮሚቴ)፣ ACOS Alliance (የደህንነት ባህል) እና **የሮሪ ፔክ ትሪስት** (ለግል ጋዜጠኞች ተብሎ የተዘጋጀ) አጠቃላይ እይታዎችን በመመልከት እንዲጀምሩ እንመክራለን። ነገር ግን ሌሎች ብዙ ጠቃሚ ምንጮችም አሉ። (ከዛም አልፎ እነዚህ ድርጅቶች ስልጠና ማግኘት እና ሌሎች አይነት ድጋፎችን በተመለከተ ምክር ሊሰጡ ይችላሉ።)

ደህንነት እና ጥበቃ (Safe and Secure) ከ’ዶክ ሶሳይቲ’ ለፊልም ሰሪዎች ተብሎ የተነደፈ ነው። ስለ አካላዊ ደህንነት ጠቃሚ ምክርቶችን ከመሰጠት በተጨማሪ የቡድን አባላትን እና አስተዋፅዖዎችን ከህጋዊ እና ዲጂታል የደህንነት ስጋቶች ለመጠበቅ ለማንኛውም ጋዜጠኛ እጅግ አስፈላጊ የሆነ ጠቃሚ ምክር ይሰጣል - ሁለት ብዙውን ጊዜ ችላ የተባሉ ወሳኝ ገጽታዎች። ‘ግሎባል ኢንቬስትጌቲቭ ጋዜጠኝነት ኔትወርክ’ም ደህንን **ዝርዝር የመረጃ ድህረገፅ** ያቀርባል።

አዘጋጅ ወይም ሰራ አሰኪያጅ ከሆኑ ድግሞ፣ ለዜና **ድርጅቶች የተዘጋጀ ACOS የደህንነት መገምገሚያ መሳሪያ** እና የዳርት ማእከል **ለአሰቃቂ ሁኔታ ከተጋለጡ ከነፃ ጋዜጠኞች ጋር እንዴት መሰራት እንደሚቻል** የሚገልጽ መመሪያን ይመልከቱ። የሲፒጂ ባልደረባ የሆነው **ፍራንክ ሰሚዝ** ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃት (CRSV) በሚዘገቡ ጋዜጠኞች ላይ ስለሚችሉ አደጋዎች የሚመለከት ማብራሪያ ጽፏል።

